

Świątokradzki czyn

El Salvador, mały kraj liczący 5 milionów mieszkańców o 1 powierzchni 20 tys. km kwadratowych przeżywał ostatnio swą wielką tragedię. Oto grupa terrorystów - niewiadomo czy z lewicy czy z prawicy - zamordowała arcybiskupa stolicy San Salvador - D. Oscar Arnulfo Romero w momencie, gdy odprawiał Mszę św. w kaplicy szpitala Boskiej Opactwosci.

Zbrodnia ta wywołała ogromne wrażenie nie tylko w El Salvador, lecz także w Ameryce Łacińskiej i w całym świecie. Stanąwszy bowiem terrorystów gotowi są popełnić wszelkie choby najgorsze zbrodnie, nie licząc się z nikim i z niczym. Dla nich nie ma nic świętego czy nieetykalnego. Jakby pozbawieni wszelkich uczuć ludzkich, wyznają prymitywną regułę świata zwierzęcego, gdzie silniejszy pożera słabszego.

W El Salvador dwie grupy zwalczały się wzajemnie: grupa terrorystyczna z lewicy i grupa terrorystyczna z prawicy. Obydwie dokonały i dokonywać będą licznych zabójstw. W tym samym czasie, co napewno było bezpośrednią przyczyną jego tragicznego zgonu.

Wszyscy żyją w ustawicznym strachu. Nie dziwnego więc, że arcybiskup San Salvador z wielką odwagą piewnował taki stan rzeczy i apelował do obu grup terrorystycznych, by wzajemnie do zaprzestania rozlewu krwi bratniej. Być może, że te apele arcybiskupa D. Romero rozpały i uczucie zemsty ze strony le-

wicy - Ludowy Blok Rewolucyjny, lub ze strony prawicy - Zjednoczenie Białej Walki.

Rzecz cywilno-wojakowa w El Salvador, żyjąc pod presją tej czy innej grupy, wywołuje słabość i nieudolność. Wiadomym jest, że do tego stanu rewolucyjnego nie doszło, jak latami temu nie pomoc Nikaragui i Kuby. Te dwa kraje podsycają akcje lewicy, która może się skończyć otwartą wojną domową. Podobne niebezpieczeństwo grozi Hondurasowi, Gwatemali i Kostaryce.

Jakby nie dosyć było świątokradzkiego morderstwa arcybiskupa San Salvador, nowo jeszcze tragedię miała miejsce w tym niespokojnym kraju. Oto podczas Mszy świętej, gdy cała zgromadzona 80-tysięczna tłumy, wierzni - rozpoznać ze strony lewicy - wybuchu kilku bomb, która wywołała straszną panikę wśród obecnych. W okropnym tłumie jakiegoś z tego wywylał 41 osób straciło życie, a ponad 200 zostało ciężko rannych. Trumny ze zwłokami arcybiskupa wniesiono na przedce do katedry, w której schroniło się tysiące osób. W wyniku tej nowej zbrodni, morderstwa, arcybiskup oskarżył lewicę o podłożenie bomb i ogłosił stan nadzwyczajny w całym kraju.

Arcebiskup D. OSCAR ARNULFO ROMERO, arcybiskup San Salvador, padł ofiarą świątokradzkiej zbrodni popełnionej przez nieznanych sprawców. Napuścił on skrajną lewicę i skrajną prawicę do zaprzestania rozlewu krwi bratniej, co napewno było bezpośrednią przyczyną jego tragicznego zgonu.

TYGODNIK KATOLICKI SPOŁECZNO-KULTURALNY - ZAŁOŻONY W 1920 ROKU
"LUD" (O POVO) O MAIOR JORNAL POLONES DA AMER. LATINA - FUNDADO EM 1920

KURYTYBA - 8 kwietnia (abril) - 1980 - Nr 3 671 - (13 80)

Kłótnia w Minas Gerais

Wśród rządowej partii w stanie Minas Gerais nastąpiła kłótnia ośmiu kłótni na tle partii. Obecny gubernator Francisco Perela (dawny szef partii ARENY) nie godzi się na to, by kierownictwo zmalało się w rękach ministrów Sprawiedliwości do partii rządowej kilkunastu deputowanych federalnych z tamtego właśnie stanu.

Kierownictwo to ma obłąkane w zyczenie p. Prezydenta Abi-Ackel, co oznacza polityczną klęskę dla Francelino Perela i dla samego wiceprezydenta państwa - Aureliano Chaves. Gubernator stanu Minas Gerais podał już nawet szefowi obecnej partii rządowej PDS Abi-Sarney listę członków, którzy mają utworzyć Regionalną Komisję Wykonawczą tej partii, bez udziału kandydata min. Sprawiedliwości. Mówił się nawet, że szef SN Narodowej Służby Informacyjnej gen. Otavio Medeiros mógł interweniować w Francelino Perela, by

FRANCELINO PERELA, były szef dawnej partii rządowej ARENY a obecnie Gubernator stanu Minas Gerais - na to, by kierownictwo aktualnej partii rządowej w tym stanie należało do kandydata narzuconego przez ministrów Abi-Ackel. W łonie stanowej partii PDS istnieje rywalizacja wynikająca z istnienia dawnych partii PSD i UDN.

zgodził się na zyczenie p. Prezydenta i oddał w ręce min. Abi-Ackel sformowanie komisji partyjnej w stanie Minas Gerais. Jednakże gubernator z Minas twierdzi, że nie otrzymał żadnego listu od tego gen., iż to wiadomość ta jest wysłana z pałacu. To skłócenie w łonie partii rządowej w stanie Minas (między dawnym PSD i UDN) spowodowało może wzrost wśród niej, a co za tym idzie - utratę większości w Kongresie przez tę partię. Być może, iż to niebezpieczeństwo wypływa na zmianę stanowiska p. Prezydenta, by komendę nad stanową partią PDS oddać w ręce gubernatora tego stanu, jak to normalnie się dzieje w innych stanach. Najnowsza wiadomość: nastąpiła zgoda w partii PDS.

Warto tu jeszcze nadmienić, że szef partii PDS - senator José Sarney bawił w tych dniach we Florianopolis, by oficjalnie powołać do życia w tym stanie PDS, tworząc odpowiednią komisję partyjną.

Odważny krok Sadata

Jak już pisano, prezydent Sadat zaprosił do Egiptu szacha Reza Pahlewi, którego groziła ekstradycja w Panamie na usilne nalegania rządu irańskiego. W ten sposób Sadat spłacił dług wdzięczności wobec szacha, który ofiarował Egiptowi kilka min. do pomocy w wojnie irańskiej nadciąga podówczas wojennego konfliktu między Egiptem a Izraelem w 1973 roku.

Dawny sojusznicy szacha jak np. Krol Hassan II, władca Maroka czy władca Jordani - Hussain opuszcili go w najgorszym momencie, gdy szach i jego rodzina znajdowali się w śmiertelnym niebezpieczeństwie. Stany Zjednoczone jednak dotrzymały szachowi starej przyjaźni przyjmując go u siebie, a przez to narażając na zemstę Iranu (wówczas zakładników amerykańskich).

Zaproszenie szacha do Egiptu, by tam poddał się ciężkiej operacji, zdejmując ciężar odpowiedzialności ze strony Stanów Zjednoczonych. Tak by się zdawało.

Prezydent SADAT wykazał wielką odwagę i rzadko okazywaną wdzieczność przyjmując do Egiptu byłego szacha Reza Pahlewi, którego nabył w Panamie groziła ekstradycja. Sadat nie zapomniał do dziś pomocy finansowej danej mu przez szacha podczas konfliktu izraelsko-egipskiego w 1973 roku.

nym interesie, namawiając Sadat do przyjęcia w swym kraju szacha Reza Pahlewi. Według Iranu - Sadat jest "zdrajcą" wobec islamu i państw arabskich.

Wszystko wydaje się wskazywać, że przyjazd szacha do Egiptu nie zmieni pozycji Iranu wobec Stanów Zjednoczonych. Natomiast prezydentowi Sadatowi grozi lewica, która uważa, że Sadat nie zważa na to, co więcej, popierał oficjalnie rządy Ayatollah Khomeiniego nazywając go "zaklętym" islamem, że jego ambicją jest stać się strażnikiem Zaklętych Perskich i liderem państw arabskich.

Najgroźniejszymi wrogami Sadata są: Iran, Syria i Palestynscy. Ci ostatni zdolni są do wszelkich akcji terrorystycznych przeciwko Sadatowi w nadzieję, że podkopie prestiż Sadat w narodzie egipskim. Nie będzie to rzecz łatwa, gdyż na razie Sadat cieszy się poparciem całego społeczeństwa, przede wszystkim zaś parlamentu.

Zbliżenie: Argentyna-Brazylia

Argentynski ambasador w Brasii Oscar Camillion, w wywiadzie udzielonym korespondentowi O ESTADO, nadmienili, że z wizytą prezydenta Figueredego która krótko ma nastąpić - rozpoczęła się nowa okrasa współpracy między Argentyną a Brazilią. Współpraca ta ma nastąpić na polu ekonomicznym, obejmując takie zagadnienia jak: sektor nuklearny, telekomunikacje, przemysł lotniczy i środki pędne.

Argentyna i Brazylia zapowiedziały już, że to współpraca ma cel pokojowy i dlatego pójść na napór, pomimo oporu ze strony Wielkiej

Gen. JORGE VIDELA, prezydent Argentyny, szuka obecnie zbliżenia z Brazilią, by nawiązać z nią silniejsze kontakty ekonomiczne i polityczne. Najważniejszą przyczyną długoletniego zatargu Argentyna - Brazylia, mająca związek z budową zapory Itaipu i Corumbá, została pomyślnie rozwiązana.

Platki Ambasador Camillion oświadczają także, że ta współpraca może objąć inne państwa Ameryki Południowej.

Rozmowy obu prezydentów obejmują nie tylko sektor nuklearny, telekomunikacyjny, lotnictwo cywilne, lecz stopniowo może się rozszerzyć na inne ważne działy interesujące obydwie państwa. W każdym bądź razie początek tej współpracy będzie dany. Camillion zaznaczył także, że produkcja ropy w Argentynie osiągnie nadzwyczaj w 1982 roku, co pozwoli na ewentualny jej eksport do Brazylia.

Największą przeszkodą na drodze do porozumienia między Argentyną a Brazilią stanowiła ogromna zapora Itaipu, która według opinii Argentczyków - miała ograniczyć potencjał zapory argentyńskiej - paragwajskiej CORPUS budowanej w przyszłości również na rzekach Parana i Uruguay. Z tej zapory 15 turbin brazylijskich a nie 0,18, jak to zamierzano uczynić Brazylia. Na szczęście, co do tego doszło do zgody obydwóch państw i w ten sposób "przelamano lody" utrudniające między nimi współpracę.

Wyższość Rosji w czołgach

Podczas gdy Amerykanie zaczęli fabrykować nowy czołg w ciągu 20 ostatnich lat, w tym samym terminie Związek Sowiecki wyprodukował 4 typy czołgów: T-60, T-64, T-72 i najnowszy model T-80. Wszystkie te modele otrzymały dodatkowe wzmocnienie.

nia pancerne, by mogły stać się zwycięsko czoło amerykańskim rakietom przeciwczołgowym TOW i DRAGON oraz europejskim HOT i MILAN.

Nowymi natomiast modelami czołgów Zachodu są: amerykański - XM-1, niemiecki - LEOPARD II oraz angielski - CHIEFTAIN II. Rzeczony wojakowski Zachodu nie wierzą, by wyżej wymienione czołgi przewyższały sowieckie. Radzą więc, by zwiększyć znacznie amerykańskie rakiety przeciwczołgowe dając im większą skuteczność, by mogły przebić pancerze czołgów sowieckich, oraz nadać im większy zasięg.

Nowy czołg amerykański XM-1 ukazuje się ma w najbliższych latach w liczbie 7.700 jednostek. Ze swej strony podsekretarz Obrony USA William Perry oświadczył w ub. roku w Kongresie, że sowieckie czołgi T-64 i T-72 przewyższają znacznie

amerykańskie czołgi T-60 znajdujące się w Europie. Nie należy zbytnio wierzyć w to, że nowy czołg amerykański XM-1 przewyższy obecnie czy przyszłe czołgi sowieckie. W polowie ubiegłego roku Sowiety posiadali 9.900 czołgów T-64 i T-72 gotowych wejść do akcji. Z tej liczby 7.800 czołgów należało do sowieckich dywizji pancernych zakwaterowanych we Wschodniej Europie. Ponadto Rosja ma jeszcze do dyspozycji 12 czołgów amerykańskich, przestarzałych, które można by jeszcze wykorzystać w ewentualnej wojnie.

Nową bronią zachodnią przeciwczołgową ma być rakietowa kolumna Breaker, zdolna do wystrzelenia kilkunastu rakiet mniejszych o zasięgu 150 km. Zadaniem jej będzie rozproszyć atak czołgów nieprzyjacielskich. Chodzi jednak o to, by ta nowa broń zaczęto produkować jak najprędzej.

◆ SAN DOMINGOS - W stolicy Republiki Dominikańskiej odbyła się konferencja Międzynarodowego Socjalizmu. Podczas obrad w którym udział wzięli 150 liderów socjalistycznych z Europy i obu Ameryk - potępiono terror i przemoc panujące w Ameryce Łacińskiej.

◆ PARYZ - Rząd francuski postanowił nabyć od Brazylia 35 samolotów typu Xingu. W ten sposób ten brazylijski samolot wygrał konkurencję amerykańskich samolotów Cessna 425 i King Air C-90.

◆ BRASILIA - Prezydent Figueredo upoważnił przedsiębiorstwa samochodowe do sprzedawania samochodów o napędzie alkoholowym dla osób prywatnych z wyjątkiem taksówek, które wozów będzie równa ceną samochodów mających za paliwo gazoline.

WYDARZENIA W SKRÓCIE

◆ PORTO ALEGRE - 700 tys. rolników gauszowskich otrzymało poparcie rolników paraskich i matogosskich, by wspólnie protestować przeciw taryfie platnej przy eksporcie ciel (100 kruzefor). Protest ten został uwzględniony przez władze rządowe, a opłata wycofana.

◆ BRASILIA - Prezydent państwa nakazał wywłaszczyć 3 obszary w Mato Grosso i Paranie, liczące razem ponad 180 tys. ha, które zostaną oddane w ręce ponad 5 tys. rodzin należących do "posiadaczy". Ta decyzja p. Prezydenta położy kres zamieszkom i gwałtom dokonywanym przez różne firmy i wielkie posiadaczy ziemskich.

◆ WATYKAN - Papież Jan Paweł II uwzględnił prośbę Episkopatu Brazylijskiego, by ogłosił Pe. José de Anchieta - Błogosławionym. Być może, że Ojciec św. dokona tego aktu podczas swego wjazdu w Brazylię.

◆ BRASILIA - Brazylijska delegacja handlowa z min. Cesar Cals na czele ma podpisać dnia 12 kwietnia umowę handlową z władzami PRL ważną na 5 lat i opełniającą na sumę 1 miliard dolarów. W zamian za polską technologię i ekwiwalent do eksploatacji węgla Brazylii zwiększy wywóz rudy żelaznej i produktów manufakturowych.

◆ WASHINGTON - Prezydent Carter wysłał do rządu Iranu ultimatum, grożąc zupełnym bojkotem handlowym tego kraju przez eksporters amerykańskich. Ze swej strony prezydent irański Bani Sadr skierował prośbę do Cartera, by zwrócił się z decyzją do sesji parlamentu Iranu.

◆ BRASILIA - prof. Albert Sabin - wynalazca szczepionki przeciw parazytowi dziecięcemu (poliomielite) wyjechał na ręce p. Prezydenta, w którym rezygnuje ze swej współpracy z Min. Zdrowia, ze względu na trudności stawiane przez to Ministerstwo. Prof. Sabin nie wierzy w dokładność statystyki w sprawie tej choroby wysłanej do UNESCO.

Papież w Kurytybie dnia 8 lipca

Arcebiskup Kurytyby D. Pedro Fedalto, podczas uroczystej Mszy św. w Wielki Czwartek celebrowanej przez 4 biskupów i 150 księży, zawiadomił wszystkich obecnych, że Ojciec św. Jan Paweł II przybędzie do Kurytyby dnia 10 lipca w godzinach porannych. W czasie swego pobytu w Brazylii od 4 do 13 lipca Papież ma odwiedzić miasto Horizontes, 4 lipca - Brasilia, 5 lipca - Belo Horizonte, 6 lipca - Rio de Janeiro, 7 lipca - São Paulo, 8 lipca - Aparecida do Norte, 9 lipca - Porto Alegre, 10 lipca - Kurytyba i S. Salvador, 11 lipca - Recife i Marília, 12 lipca - Belém, 13 lipca - Fortaleza. W Belo Horizonte Ojciec św. będzie przemawiał do młodzieży, w Rio de Janeiro - do robotników, w Recife - do Indiantów, do rolników, w Manaus - do Indian. Gdyby zastryż jakieś zmiany w danych tej wizyty, zawiadomimy o tym naszych Szanownych Czytelników.

◆ WATYKAN - Ojciec święty odwiedził w maju kilka krajów afrykańskich, mianowicie: Zaire, Gana, Kongo, Kenia, Alto Volta i Wybrzeże Kości Słoniowej. Podróż ta będzie miało ścisły związek z obchodem 100-lecia ewangelizacji Czarnego Łądu.

◆ S. PAULO - Kilkuset tys. robotników metalurgicznych w São Paulo ogłosił strajk generalny, domagając się od fabrykantów podwyżki o 15 proc. Władze rządowe wysłały do São Paulo swego przedstawiciela jako rozjemcę.

◆ SAN SALVADOR - Junta wojskowo-cywilna El Salvador oddała sprawę wykrycia zabójców arcybiskupa D. Oscar Romero w ręce międzynarodowej organizacji w walce z przestępcami - Interpol.

PA - 16501.

10

JAN KRAWCZYK

OSTATNI TRANSPORT CZYLI JAK WALCZYLIŚMY W BRAZYLII O POLSKĘ

— Dobrze by było, gdyby wszyscy jak pan, pojmowali swój obowiązek obywatelski. No, cóż, co człowiek to inny świat, świat stworzony i ukształtowany do jego potrzeb i pojęć. — Uśmiechnął się nagle. — Jeszcze trochę a wkroczymy na teren metafizyki, dziedziną nie naszą i nie mającą miejsca w dzisiejszych ciężkich czasach. Wróćmy lepiej do spraw bliższych nam i pilniejszych w tej chwili. Espirito-santenczy zjadł tu lada chwila, należy tedy zgotować im śniadanie. Chodzi o stworzenie przyjaznej atmosfery, aby poculi się tutaj jak w rodzinie. Przeszedłszy tyle lat w lasach, przeszli pleko dantejskie, są nieufni, podejrzliwi i w ogóle stanowią trudny element. Nie chciałbym utracić tych ludzi, tym bardziej, że mi zaufali. Rozumie pan o co mi chodzi?

Rozumiem. Tak szczerze a beznamiętnie mówiąc, wojsko polskie nie chodziło o nabytek tych kilkunastu lat, którzy i tak nie mogli przeżyć szali zwycięstwa na korzyść Atlantów, ale zależało mu na nich, jako Polakach, jako braciach wyciągniętych z kraju przez biedę, przez nędzę, na ponieważ na obcej ziemi. Jasnym było, że w pierwszym okresie swego pobytu w puszczy ci ludzie przekleli swój los, władzę polską, które traktowały ich po macoszemu, Polskę która pokapiła im chleb, oraz Brazylię, która zamiast krainy mlekiem i miodem płynącej, usadowiła ich w najgorszym z piekieł. Teraz, gdy nieco okrzepł, gdy dzień jutrzejszy zaczął im wydawać się przychylniejszy, byliby zbrodnią nie do wybaczania spłoszyć w nich sentyment przywiązania ojczyzny, jaki się w nich obudził.

Wydała mi się zupełnie zrozumiała troska Lenartowicza. Chodziło mu o to — mówiąc prostymi słowami — żeby tych ludzi ocalała dla Polski. Teraz, kiedy wróg dziesiątolałowy naradził polski, kiedy pragnął go wykończyć biologicznie, każdy człowiek, który czuł i myślał po polsku, stanowią dla kraju skarb bezcenny.

Na pożegnaniu Lenartowicz długo potrząsał moją ręką, dziękując, że tak jasno zrozumiałem jego intencje. Nie dostatecznie w tym żadnej filozofii, każdy by to zrozumiał.

Tak więc wachmistrz zapędził nas do roboty. Czyszczenia polu, przeglad i repacja uszkodzonych łódek oraz uzupełnianie blizny pośledniej trawo do wieczora. Tuszwoski dwali się i troli, osobliwie doglądając wszystkiego, na wszystkich mając baczenie. Świećla została uporządkowana, stary patefon oczyszczony, skłapa ilość polskich książek poukładana, magazyny "O Cruzeiro" starannie wygładzone, miszeczni "Seleções" poseregawano według dat, piły wytarte z kurzu i koperty na nich poklejone.

Podjeżdżaliśmy, że wachmistrzowi nie chodziło jedynie o to, by polecenie porucznika zostało wykonane "na glancie". Pragnął także wykazać się, że jest dobrym gospodarzem domu i dba o jego czystość i porządek. Były także i inne motywy. Tuszwoski pracował przez kilka lat w Administracji Agria Branca jako pomocnik kierownika Koszarowskiego, stąd znał wszystkich ochotników, którzy mieli zjechać. Żyjący byli z nim — równie jak i z wszystkimi tamtejszymi osadnikami — do tego stopnia, że tworzył jakby jedną wielką rodzinę. Czuł dla nich coś więcej, niż zwykłą przyjaźń.

Opowiadał mi o tym do późnej nocy i, widziałem po nim, że jest bardzo niecierpliwy z przejęcia i podniecenia. Podczas gdy cały dom spał snem sprawiedliwego włącznie z wartą, on wstał w nocy po kilka razy, pykał fałszek i wzdychał głośno. Podjeżdżaliśmy, że w skrótych choda ludzi się nadzieja, iż z razem z ochotnikami przyjadzie także i jego żona, by odwiedzić go i rozproszyć szarpiący go niepokój. Jak wszystkie młode a opuszczone żony, tęskniła za mężem.

Skończył Tuszwoski wywiewałotą jak się jak na przeglad. Na głowie miał na bakier nasadzone beret z orzełkiem (ufańskim — podejrzewałem), nową wstawkę z innym już niż zarzeczaj medalem, obcisłe spodnie i wygłanowane na wysoki polski buty. Kawę wypił w kuchni i chłaczchem wydosłał się na ulicę. Kiedy wyjechał za nim, widziałem jak biegnie do tramwaju niemal kłusem.

Nie wracał długo, przyczyną było spóźnienie pociągu ale kiedy wrócił otaczał go tłum ochotników — najstarszy miał piętnaście a najstarszy trzydziście parę lat. Sam Tuszwoski promieniował radością, ale przybliżył posadził miny znowu zgaszone, bez wyrazu. Poruszał się apatycznie, bez energii, bez ducha. Do stołu siadł niechętnie, mimo że kucharka wysiliła cały swój kunszt kulinarny na przygotowanie obiadu ekstra, jedli bez apetytu, jakby z obowiązku.

(c.d.n.)

Rzeczy ciekawe i prawdziwe

KRADZIEŻE BRONI W NIEMCZACH ZACHODNIH

Choć wykradanie broni ze składnic wojskowych, handlowych i prywatnych w NRF w ostatnich kilku latach zmalało, rozmiar kradzieży budzą nadal niepokój i wzmacniają żądania zaostreżenia kontroli i kar. Według zestawienia opublikowanego przez GDF (główny urząd policyjny) wykradano w NRF od 1972 roku co najmniej 216 pistoletów maszynowych, 166 karabinów maszynowych, 519 automatycznych lub poliautomatycznych karabinów, 5 700 pistoletów i rewolwerów, 4 000 karabinów małokalibrowych, blisko 5 700 pistoletów i rewolwerów, 4 000 karabinów małokalibrowych, blisko 5 700 granatów ręcznych i rakiet przeciwpancernych, ponad 3 200 strzelb myśliwskich. Starczyłoby niemal na uzbrojenie dywizji bronią ręczną. Sprawcami tych kradzieży byli głównie terroryści i anarchiści, ale nie miały one oddechu także kłusownicy. Swoje zdobycze wynosili przeważnie z warsztatów naprawczych i sklepów broni, tudzież z mieszkań prywatnych, z czego do kilku składnic wojskowych, zarówno "Bundeswehry", też się dobrali.

MUR HADRIANA

Atrakcja turystyczna nr 1 p. Angli i zarazem najrozmaitsza w tym kraju pamiątka z okresu podboju imperium rzymskiego, mur cesarza Hadriana, poddany zostanie w najbliższym czasie gruntownemu pracom konserwatorskim.

Wzniesiony przed blisko 2 tys. lat dla obrony przed najazdem plemion barbarzyńców, słynny mur nie zdążył obronić się przed inwazją barbarzyńców wydeptujących zabitych obszar, co więcej — zabierających się o "na nękanie" fragmenty fortyfikacji, które następnie służą do ozdabiania ścieżek ogrodów i baseń w prywatnych posiadłościach.

Konserwacja murów powierzona została Radzie do Spraw Ochrony Obszarów Wewnętrznych Anglii zadanemu zaś wytyczonego Komitetu Doradczego jest opracowanie najwłaściwszych metod konserwacji fortyfikacji rozciągających się od wybrzeża Morza Północnego na wschód po M. Irlandzkie na zachód.

Według wstępnej budżetu, opracowanego przez grupę specjalistów, konserwacja ruin pochłonie co najmniej 22 mln. dolarów. Wprawdzie recesja ekonomiczna i podrośnięcie paliw oślabi ruch turystyczny w Wielkiej Brytanii, czyniąc przebiecie 480-kilometrowej

odległości, która dzieli Londyn od Newcastle, imprezą dość kosztowną, niemniej atrakcja, jaka stanowi największą pamiątką z okresu podboju rzymskich w Europie, skłania wielu Brytyjczyków do obejrzenia muru "za wszelką cenę".

Przy odrobinie wyobraźni nie trudno wywołać obraz fortyfikacji takich, jakie były one w czasach cesarza Hadriana.

Autor "edyktu wieczystego", reformator systemu podatkowego, autor patron nauk i sztuki pragnął uchronić granicę prowincji brytyjskiej i zabezpieczyć ją od najazdów barbarzyńców.

DRUGI START "ARIANE"
Drugi start europejskiej rakiety nosnej "Ariane" jest przewidziany w końcu maja. Wzlecieć nie począł czerwca bieżącego roku.

Jak informuje francuska centrala lotów kosmicznych CNES, rakietka zostanie przetransportowana w odstępach trzech miesięcznych. Międzynarodowe zainteresowanie startami tej rakiety są tak duże, że CNES postanowiła budować drugą wyrzutnię, której oddanie do eksploatacji jest przewidziane pod koniec 1983 r.

ZADŁUŻENIE KOMEKONU WOBEC ZACHODU

Wobec stałego wzrostu ujemnego salda handlu między krajami zależnymi od Moskwy i Zachodem, zadłużenie Komekonu zbliżyło się w 1978 roku znów do wartości 10 miliardów dolarów, gdy w 1973 wynosiło 3,4 miliarda dolarów. Wobec nieregularnego spłacania długów wzrosło w 1978 zadłużenie wszystkich krajów Komekonu z wyjątkiem ZSRR. Zadłużenie PRL, które było od dawna największe, wzrosło z 14 do niemal 17 miliardów dolarów; Niemiec Wschodnich z 6,6 do 7,7 miliardów; Węgier z 4,3 do 6,4 miliardów; Rumunii z 3,4 do 4,2 miliardów; Bułgarii z 2,9 do 3,4 miliardów; Czechosłowacji z 2,5 do 2,9 miliardów. Jedynie Sowiety zmniejszyły swoje zadłużenie z 13,7 do 11,6 miliardów dolarów, ale niechybnie zadłużą się znów w ubiegłym roku w związku z wielkim importem zboża z Ameryki i Kanady.

GENEZA JĘZYKÓW

Richard Fester z zachodniego Berlina jest twórcą nowej gałęzi wiedzy — paleolingwistyki. Twierdzi on o przeprowadzonej badaniu, że ludzie żyjący w okresie kamienia wadiali wspólnym językiem. Dodaje, że wyraz z tego "prajęzyka" spłyka się obecnie we wszystkich innych, używanych na świecie.

Richard Fester zamieścił swe wywody w ukazującym się w języku angielskim "German Tribune". Fester, "Germán Tribune" pisze, że z okresu kopalnego m. in. używał wyraz "prastwór" — miano-wość: ba, jał, tal, os, ak i tag. W pradawnych czasach, zdaniem Festera, jaskiniowcy wiedli idylliczny żywot. Temperatura wahała się w granicach 14 - 16 stopni C. w ciągu całego roku.

Mniej więcej 12 000 lat temu nastąpiła jednak katastrofa, kiedy os nachyliła Ziemię w stosunku do Słońca, uległa pewnej zmianie, co pociągnęło za sobą m. in. pogłębienie ruchy tektonicznej i zniszczenie jaskiń, w których mieszkali pierwsi ludzie.

Fester pisze, że wyraz "ak" oznaczał wtedy wodę, ale także rzek i jeziora, ka-kuze, a nawet deszcz. Każdeowo "prastwór" miało kilka znaczeń. Na przykład: "ka"

oznaczał wgłębień, dziurę, wąskie przejście, ale także kobieć. Dlatego też — pisze autor przytoczonego wywodu — nie jest on zdumiony, że hebrajski wyraz "kala", znaczy narzeczona lub też ukochna.

Fester sadi, że biblijna opowieść o wężu Babel i pomieszanie przez Boga języków ludzkich jest bliska prawdy. Kiedy bowiem ruchy tektoniczne doprowadziły do zasypania jaskiń i zmusiły człowieka do budowy mieszkań, powstały większe skupiska ludzkie i wytworzyła się konieczność używania większej ilości słów. W poszczególnych rejonach ludzie nadawali różne określenia takim samym przedmiotom. Od tego czasu zaczęły rozwijać się odrębne języki.

NAJWIĘKSZE NA BALKANACH OBSERWATORIUM ASTRONOMICZNE

Na wysokości 1 760 m nad poziomem morza w Rodopach w środku maszyn rożenskiego otwarte zostało nowe, jedyne w Bułgarii, a największe na Balkanach, obserwatorium astronomiczne. Miejsce wybrane po długich nadaniach. Okazało się, że właśnie tutaj powietrze jest najbardziej przejrzyste, najwięcej jest bezchmurnych nocy, a najmniej szkodliwego promieniowania przeszkadzającego obserwacjom.

Kopuła obserwatorium, 38 m wysokości, wyposażona została w teleskop o 2-metrowej średnicy, wyprodukowany we wschodniemiejskich zakładach Zeissu.

Aparaturę do naprowadzania teleskopu na żądany obiekt zbudowali i zamstawiali specjaliści sowieccy. Rożenskie obserwatorium jest jednym z najbardziej automatyzowanych na świecie.

Jak oświadczył przedstawiciel bułgarskiej Akademii Nauk prof. Rad Radev, do współpracy z rożenskim obserwatorium zaproszeni już zostali uczeni ze Związku Sowieckiego, Polski, Czechosłowacji, Niemiec Wschodnich i Holandii.

DZIEDZICZYMY 80 PROCENT INTELIGENCJI

80 procent inteligencji dziedziczymy, a tylko 20 procent rozwija sam człowiek w określonym środowisku. Takie są wyniki badań prowadzonych w Wielkiej Brytanii, krajach skandynawskich i Stanach Zjednoczonych.

Autorem nowego opracowania, które powstało na podstawie przesłudowania kilkunastu tysięcy osób, działających w różnych zawodach i środowiskach są prof. Hans Eysenck z Uniwersytetu w Londynie i dr David Fulker z londyńskiego Instytutu Psychiatrii.

Wiadomości Sportowe

♦ **Mistrzostwa Świata w 1982 roku**, które będą rozegrane w Hiszpanii, zgromadzą 24 jedenastek państwowych w dniach od 13 czerwca do 11 lipca. Z ich eliminacji pozostanie 12 jedenastek, które rozpadną się na 4 grupy — po 3 drużyny każda. Zwycięzca 4 grup rozegrają między sobą finał. 12 stadionów hiszpańskich oddanych będzie do dyspozycji kierownictwa tych mistrzostw.

♦ **Trener Telé Santana** wyznaczył już graczy do 1-szej i 2-giej reprezentacji Brazylii. Do pierwszej należą: bramkarz — Carlos; obrońcy — Nelinho, Amaral, Luisinho i Junior; pomocnicy — Batista, Falcão i Zito; atak — Tarciso, Reinaldo i Joãozinho. Reprezentacja B. Marola: Luis Claudio, Mauro Galvão i João Luiz; Chino, Biro-Biro i Cristovão; Marinho, Baltazar i Romulo. Druga jedenastka złożona z młodych piłkarzy (do 21 lat) weźmie udział w międzynarodowym turnieju we Francji. Obydwie jedenastki rozegrały mecz 2 kwietnia z wynikiem 7x1 dla "A".

♦ **Włoski Związek Piłki Nożnej** powziął decyzję, że każda drużyna włoska może skontraktować jednego gracza z cudzoziemcem. Włoskie kluby robią już listę najlepszych piłkarzy europejskich i amerykańskich, których warto wciągnąć do ich drużyny. Z piłkarzy brazylijskich brani są pod uwagę: Zico, Sócrates, Falcão i Roberto.

♦ **Puchar Libertadores da América: Internacional - Vasco 0x0, Olimpia (Paragwaj) - Universitario (Peru) 2x2.** W przyszłych spotkaniach Atlético Mineiro zwyciężył Corinthians 2x1, zaś w meczu eliminacyjnym do mistrzostw Świata Izrael zmierowił z Irlandią Północną 0x0.

♦ **Hokejowa reprezentacja USA**, która zdobyła złoty medal w Lake Placid, (Gold Boys) rozpadła się w rekordowym czasie, ponieważ zawodowie drużyny amerykańskiej skontraktowali najlepszych hokeistów jako zawodowców.

♦ **Rozrywki i Ligii Polskiej** rozpoczęły się 9 marca. Nie mamy najnowszych danych. Przytaczamy jedynie układ tabeli na pierwszą i drugą rundę: 1. Szombierki, 2. Śląsk, 3. Wisła, 4. Arka, 5. Górnik, 6. Legia, 7. Odra, 8. ŁKS, 9. Zagłębie, 10. Widzew. Dalsze kluby ułożą się poniżej tej dziesiątki.

♦ **W meczu tenisowym o Puchar Kopenhagi** Jimmy Connors spotkał się w godzinny meczu ze sławnym tenisistą szwedzkim Björn Borgem, którego pokonał w dwóch setach 6x3 i 6x2. Było to 6 zwycięstw Connorsa nad Borgiem na 15 spotkań z nim.

♦ **Międzynarodowe wyścigi samochodowe** w USA wygrał kierowca brazylijski Nelson Piquet, zdobywając pierwsze miejsce. Fittipaldi pomimo startu z ostatnich miejsc, po bravourze jedzie zdołał zająć trzecie miejsce. Wysłcieli te z tym był triumfem Brazylijczyków.

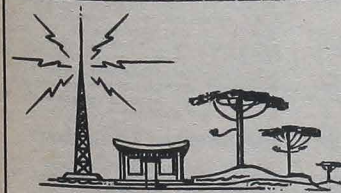
♦ **Migawki z Olimpiady** — Projektantem sztucznie lodowego toru saneczkowo-bobslejowego w Lake Placid był Polak z pochodzenia, na stałe mieszkający we Francji Jan Steller. Saneczkowe zawody olimpijskie prowadzi jako Juror Polak — Jan Świdorski, będący wiceprezesem Międzynarodowej Federacji Saneczkowej (FIL). Ekipie saneczkarzy amerykańskich przygotował do startu olimpijskiego — Piotr Rogowski.

Perfumieria zawodowa — Nasłona z Kalifornii i Japonii — Cebula — rok 1980 — Torredores de café — ręczne — Trepli Churrasqueiras rozmaite — Łózka z materacem Cr\$ 620,00 — Łatarki gazowe, elektryczne i karburetowe 100 cygar — Cr\$ 240,00 — 1 000 palhas do papierosów — Cr\$ 52,00 — Kosy krajowe i zagraniczne Świdarki od pol. milimetra — Fumos — Tabak — 70 gałunków i zagranicznych — Cr\$ 30,00 do Cr\$ 300,00 do Cr\$ 3 000,00 — Kleje przemysłowe — czas suszenia pół minuty — Maszyny do trawy — ręczne i elektryczne — Części — Naprawy — Formy metalowe do ciast — Nawozy — B.H.C. — D.D.T. — Klaki — Chmiele — Vibradores — Artykuły stalowe — Maszyny do strzyżenia włosów — ręczne i elektryczne — Naprawy — Ostrze — Nasłona japońska i Bracatingi — Okulary dla spawaczy — Korki — Setki artykułów na prezenty.

A LIBERTY FLORECKI

80.000 — Curitiba — Rua Saldanha Marinho, 148

Fabryka fajek z najlepszych korzeni brazylijskich!

RÁDIO IGUAÇU

DA FUNDAÇÃO SÃO VICENTE DE PAULO

ZYX 348 — 1590 kHz

Boa música, Clube dos Sócios, Terço em Família. Música polonesa aos domingos das 14.30 às 16.00 horas. Homenagens, Anúncios — Avisos e Recados para Amigos. 83.700 — Araucária — PR — Rua Dr. Júlio Szymanski, 20 Fone: C. N. 041-842-1132

EMPRESA LAPEANA LTDA. TRANSPORTES COLETIVOS

AGÊNCIAS: Guaratuba — São Mateus do Sul — Lapa Cebulá — rok 1980 — Torredores de café — ręczne — Trepli Churrasqueiras rozmaite — Łózka z materacem Cr\$ 620,00 — Łatarki gazowe, elektryczne i karburetowe 100 cygar — Cr\$ 240,00 — 1 000 palhas do papierosów — Cr\$ 52,00 — Kosy krajowe i zagraniczne Świdarki od pol. milimetra — Fumos — Tabak — 70 gałunków i zagranicznych — Cr\$ 30,00 do Cr\$ 300,00 do Cr\$ 3 000,00 — Kleje przemysłowe — czas suszenia pół minuty — Maszyny do trawy — ręczne i elektryczne — Części — Naprawy — Formy metalowe do ciast — Nawozy — B.H.C. — D.D.T. — Klaki — Chmiele — Vibradores — Artykuły stalowe — Maszyny do strzyżenia włosów — ręczne i elektryczne — Naprawy — Ostrze — Nasłona japońska i Bracatingi — Okulary dla spawaczy — Korki — Setki artykułów na prezenty.

AGÊNCIA-SEDE: Estação Rodo-ferroviária, Box 46 e 50 — Fone: 22-0684

ESCRITÓRIO: Avenida Silva Jardim, 465 — Fone: 24-5574

ENCOMENDAS: Avenida 7 de Setembro, 2.143 — Fone: 23-0201

Agência Estar

MÓVI SIŁ PO POLSKU

OFICINAS: Avenida Silva Jardim, 465 — Fone: 222-8004

CURITIBA

PARANA

TADEUSZ DOŁĘGA - MOSTOWICZ

PROFESOR WILCZUR

(142) — Bo nie umiesz na rzeczy patrzeć filozoficznie, darling. Zastanów się: ludzie myślą wciąż o jutrze. Co dzień o jutrze. I tylko o jutrze. Dzięki temu nie dostrzegają takiego drobiazgu, jak dzień dzisiejszy. Nie dostrzegają teraźniejszości. Wciąż żyją jutrem, a gdy to jutro staje się wreszcie rzeczywistością, gdy zegar przemierzy odpowiednią ilość godzin i przeniesie ich w to jutro, już na nie nie wracają najmniejszej uwagi. Bo jak wariaci wpatrzeni są w następne jutro. Płyną koło nich zdarzenia, przewalają się sprawy, coś się dzieje. Oni tego nie mogą zobaczyć, nie widzą, nie potrafią skupić na tym uwagi. Bo cała ich uwaga skoncentrowana jest na przyszłości. Gdybym pisał monografię naszych czasów, dałbym jej tytuł: "Ludzie bez teraźniejszości". W tych warunkach człowiek dopiero na łożu śmierci, gdy z ust lekarza słyszy, że już nie ma przed nim żadnego jutra, dostrzega swoje dzisiejsze. Niestety, to dzisiaj jest mało pociągające. I oto takim happy end'em kończy się długi film życia dwunajmiejscowej istoty, pozbawionej upierzenia, a obarczonej biżuterią w pogoni za jutrem. Czy nie uważasz, maestro, że tkwi w tym paradoksem marnotrawstwo? ... Czy nie sądzisz, że ten system egzystencji spoczywa na niezachwianym fundamencie kretynizmu? Jeżeli mi oświadczyć, że system jest doskonałym narkotykiem przeciw świadomości prześmiertnej nudy dnia dzisiejszego, powiem ci, że widzę w tym głęboką moralność. Nie na próżno lekarze przez długie lata wrogo się odnoszą do używania narkotyków przy porodach. Musi w tym tkwić jakaś racja. Czemu tedy człowiek rodząc swoje dzisiaj ma być narkotyko- zowany gorączkową myślą o przyszłości? Nie można być mądrym, nie znając teraźniejszości, nie widząc jej, ani siebie w niej. Teraz już wiesz, dlaczego jestem mądrym.

Zastawisz obecnie Jemioła przy robieniu papierosów, Wilczur zauważył z uśmiechem:
— Ho, ho, przyjacielu. Gdzie się podziała twoja mądrość, twój wstręt do "systemu jutra"?

Nie przerywając swego zajęcia Jemioł odpowiedział:

— Moją mądrość znajdziesz w jasnym spojrzeniu moich pięknych oczu, a wstręt w skrzywieniu moich złotostych warg. Jeżeli zaś myślisz, że zmieniłem zdanie, grubo się mylisz. Po prostu zauważyłem, że ostatnimi czasami niedbale robił papierosy, a ponieważ lubię palić porządnie naphane, poszedłem na drobny kompromis z przeciwnościami życia i zrobiłem im małe ustępstwo.

Wilczur spojrział na swoją drgającą rękę:

— Tak... Niedbale... Masz rację, przyjacielu.

Stopniowo staje się zupełnym niezdarą.

Jemioł niezmiennie wzruszył ramionami:

— I jakież stąd wnioski?

— Smutne.

Nie podzielał tego zdania. Mogę śmiało powiedzieć, że przeciwdziałam się mu całkowicie i z największym przekonaniem.

Jakimże znowu poczustujesz mnie sofizmatem? — błąd uśmiechnął się Wilczur. — Nie wmo- wić mi chyba, że utrata ręki, czy nogi, słuchu, czy wzroku jest rzeczą radosną.

Jemioł z uwagą układał gotowe papierosy w pudełku:

(c. d. n.)

-POLONIA ZAGRANICZNA-

AUSTRALIA:

POLSKI TEATR FOLKLOROWY
"MAZOWSZE"

Polski Teatr Folkloru "Mazowsze" (Polish Folk Theatre) powstał w latach sześćdziesiątych na terenie Perth (Zachodnia Australia). Zespołem kierują: były tancerz Państwowego Zespołu Piosenki i Tańca "Mazowsze" Longin Szymański oraz nauczyciel polonijny — E. Nagaiek. Znamienąca cecha "Mazowsza" jest wyjątkowość w dziedzinie artystycznej, a przede wszystkim w dziedzinie repertuaru. Zespół wykonuje polskie, organizowane wystawy i spotkania dyskusyjne. W repertuarze tanecznym uwzględnia "mazowskie" nie- które porzeczki folkloru australijskiego, budzącą uwagę samych zainteresowanych miejscowych władz. Zespół utrzymuje stały kontakt z Towarzystwem "Polonia", od którego otrzymał wiele sta- jów ludowych i materiałów repertuarowych.

USA:

POLSKIE KOZUCHY
NAJMODNIEJSZE

Kozuchy wyrabiane w polonijnej firmie kuśniersko-krawieckiej "Originals" w Nowym Jorku robią w bieżącym sezonie ogromną furorę. Projektantem wszystkich nowych modeli i fasonów, których liczba sięga 350, jest szef firmy, Janusz Żukiewicz. Pochoździ on z Nowego Jorku, z rodziny zajmującej się kuśnictwem i garbarstwem od 1793 r. Po u-

ARGENTYNA:

XVI ROCZNICA STOW. IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA
w San Justo dnia 6 stycznia bieżącego roku

Uroczystości naszą rozpoczęliśmy jak zwykle z Bogiem i. wysłuchaniem Mszy św. odprawionej przez Rektora Pol- skiej Misji Katolickiej, Ojca mgra. Stanisława Grzybowski- go, w intencji śp. Tadeusza Czarnobrywego i zmarłych śp. Członków Stowarzyszenia. Z kolei przystąpiono do części oficjalnej. Prezes p. Marian Tarkowski przywitał gości i Członków Stow. dziękując za liczne przybycie. Następnie o- kolicznościowe przemówienie wygłosił Sekretarz Stow. p. Paweł Kiewicz (tekst w całości podaje).

"16-lecie Stowarzyszenia im. Mikołaja Kopernika, obcho- dzimy w tym roku pod znakiem ogólnej załoby Społecz- stwa Polskiego w Argentynie. Odešli od nas, na Wieczną Warte, Prezes Związku Polaków w Argentynie TADEUSZ CZARNOBRYWY, żołnierz, obywatel, który swym postępo- waniem, wskazywał drogę innym, jak trzeba wspierać i u- trzymać Polskie Ośrodki Niepodległościowe na uchodźstwie. Zawsze gotów do nienależenia pomocy tam, gdzie jej potrzebo- wano. Człowiek który z bogactwa ducha, umiał znaleźć cierpli- wość. Swoją długą chorobę, trwającą na posterunku do ostat- niej chwili Swojego szlachetnego życia, by ostatecznie wia- czyć się w Poczet Zasłużonych. Postać Jego niech nam świe- ci, przykładem. A ziemia Argentyny, choć przyjaźna lecz ob- ca, niech Mu lekka będzie. Gdy staniesz przed Tronem Bo- żym, Tadeuszu, przypomni sobie słowa z klasz Sienkiewi- czońskiego: "Przebac mi Panie, bo jedno co zawinił, to że- m ukołchał Ojczyznę moją Polskę, i Jej służę wiernie..."

Powstańiem i jedno minutowa cisza oddano hołd szla- chetnemu Synowi Naszej Ojczyzny.

("Głos Polski")

USA:

80-LECIE ZESPÓŁU ŚPIEWACZEGO

Zespół śpiewaczy im. Fryderyka Chopina obchodził w 1979 roku, 80-lecie istnienia. Założony w 1899 roku w Bu- falo zespół rozszerzał kulturę, pieśń i muzykę polską nie tylko w Buffalo i okolicy, ale także w Polsce (1975 i 1977) i szeregu miast Stanów Zjednoczonych.

Aby uczcić jubileusz odbył się w p. koncert w Hotelu Statler Hilton z udziałem 450 osób. Koncert jubileuszowy z- specjalnie dobranym repertuarem, miał miejsce 28 paździer- nika w Kleinhans Music Hall. Zespołowi składającemu się z 130 głosów męskich i żeńskich przygrywała Buffalo Phil- harmonic Orchestra. Poza koncertem Chopin chętnie śpie- wał przy uroczystościach jak ostatnio przy odsłonięciu pom- nika Pułaskiego w śródmieściu i na Mszy św. z okazji pier- nika Pułaskiego w pontyfikatu Papieża Jana Pawła II. Podczas koncertu specjalnie uczczono prof. Piotra Góreckiego, który przez 25 lat przewodził chórowi nie tylko jako dyrygent, ale także kompozytor pieśni oraz części dla instrumentów muzycznych.

W. BRYTANIA:

KAZIMIERZ OKULICZ
NAGRODZONY

Redakcja "Środy Literac- kiej" składa serdeczne ży- czenia znakomitemu pisarzo- wi i publicyście, Kazimierzo- wi Okuliczowi, z okazji uro- dzin. Jego twórczość, a przede wszystkim jego nagrody publicystyczne imienia Ju- liusza Mirowskiego, u- fundowane przez miesięcz- nik paryski "Kultura", Na- grody została mu przyzna- na za całokształt prac.

Kazimierz Okulicz, nestor

polish polityków i publi- cystów, był w Polsce Niepo- dzielnej redaktorem "Kurie- ra Wileńskiego". Należał do- czołowych przedstawicieli grupy demokratów wilen- skich. Należał do tej grupy między innymi: Jan Pilsud- ski, Marian Żyndram-Kosiak- kowski, W. Stanisław, Alek- sander Prystor. "Dziś — jak pisał miesięcznik "Kultura" — K. Okulicz jest jednym z ostatnich żyjących aktywis- tów w sprawie realizowania programu marszałka Pi- lsudskiego na odcinku litem- skim i bałtyckim.

W Londynie Kazimierz O- kulicz należy do członków "Trustu" "Dziennika Pol- skiego" i zawsze wywołuje zainteresowanie, bu- dzące także zachwyt talen- tem piarskim autora.

RFN:

UZNAWNI DLA POLSKICH
KONSERWATORÓW W RFN

Prace konserwatorskie w rromańskiej katedrze w Tre- wizie, rekonstrukcja bramy Leszka w Monachium, prace przy ołtarzach nagrobkach, rzeźbach z różnych epok i stylów — wyrobili w RFN dobrą opinię polskiej szkole konserwacji zabytków.

Ostatnio polscy specjaliści pracują w Brunzwicku, przy

kilku starych kamienicach z XVII i XVIII wieku. W Salz-

guter, w związku z budową autostrady, rozebrano zabytkowy

dynek z XVIII wieku. Wzlesiono go ponownie w innym

miejscu, adaptując wnętrze na jazdą dla podróżnych. Spe-

cialiści z Polski otrzymali zadanie przywrócenia mu pier-

wotnego wyglądu architektonicznego.

Na zlecenie rządu RFN, polscy konserwatorzy zabytków

pracują również w recepcyjnym pałacu wadze tego kraju —

"Augustus Burg" w Bruhl ko Kolonii. Bardzo wysoki sto-

pien trudności wykonywanych tutaj prac wystawia najlep-

sze świadectwo artystycznym kunsztowi Polaków. Wzmoc-

nienie drewnianych stropów poprzez wprowadzenie konstruk-

cji stalowych, bieżące naprawy materiałów oryginalnych,

jest przedsięwzięciem wymagającym wielkiej umiejętności.

We Frankfurcie nad Menem, miejscowe władze zamie-

rzają powierzyć polskim specjalistom konserwację szeregów-

nie cennych, XVI-wiecznych malowideł ściennych, które

znajdują się w klasztorze karmelitali.

DZIAŁ POETYCKI

A. Asnyk

SZCZĘŚCIE

Siedzi płasek na drzewie
I ludzom się dajunęje,
Ze też żaden z nich nie wie,
Gdzie się szczęście znajduje!

Bo szukają dokoła
Tam, gdzie nigdy nie bywa;
Pot się leje im a czoła,
Cierpi im stopy rozrywa.

Tronąg życia dzieł jasny
Na zabieg i zale,
Tylko w pierśi swej własnej
Nie szukają go ucale,

W nienawiści i kłótni,
Wydierają je sobie,
Aż zmęczeni i smutni
Idą przepaść się u grobie.

A więc siedząc na drzewie,
Płasek dajunę się bardzo;
Chciałoby przetrwać ich u śpiewie,
Lecz przetrwać pagardzi!

Vibradores — Jogos Bom Menino — Chaves de fenda — desde 1 milímetro — Rebolos — Pedras para afiar — Pilhas — Focos para lanternas e Máquinas de costura — Eleticidade — Brocas desde meio milímetro — Máquinas para macarrão — Herva Regina — Culas — Porta culas — Bombas para churrasco — Grossas — Limas de importação — Serrotes — Serras para ferro, metal e madeira — Baralhos desde Cr\$ 12,00 — Metros nacionais e de importação — Meia gilete — Chic — Injetor — Wilkinson — Ferros para corte de grama e eletridade — Peças — Ferros Sco Floriano — Bombas para churrasco — Alpacas — Inox — Culinária — Prata — Artigos para pescaria — Cadeados para telefone — Mini churrasqueiras — Espingardas de pressão — Balanças diversas e para ouro — Artigos de barbearia — Diamantes — Cortadores de vidro e azelejo — Rolhas de importação — Tornos — Colas profissionais — Óculos profissionais — Isqueiros Big.

A LIBERTY

FLORECKI

80.000 — Curitiba — Rua Saldanha Marinho, 148

JOÃO HAUPT & CIA. LTDA.

LIVRARIA E PAPELARIA

Livros Fiscais e de Contabilidade
Artigos Escolares
Material de Escritório.

MATRIZ: Rua São Francisco, 237
Telefone: 222-8632 (PaBx)

FILIAL: Rua Lamenha Lins, 1.600
Telefone: 222-1239

CURITIBA

PARANA

H. KAMINSKI & CIA. LTDA.

JOIAS

RELOGIOS

ÓTICA (ÓTICA MODERNA)

Joalheria

a PÉROLA

RUA XV — 430

TELEFONES: 223-4475 e 222-5116

CURITIBA

PARANA

Casa Vermelha

Artigos de madeira, Naczynia kuchenne, Druty, Sprzęty aluminiowe, Łańcuchy, Narzędzia, Maszyny do przemysłu i rolnicze, Materiały elektryczne i sanitarne, Śruby, Pły, Siatki druciane, Oleje, Farby i lakiery, Nawozy, Środki owadobójcze, Nasiona ogrodowe.

EURICO FONSECA FERRAGENS LTDA.

ZAŁOŻONA W ROKU 1916

IMPORTERZY

LARGO CORONEL ENRAS, 143 — Cx. Postal 56 — Telefones: 223-3366 e 223-4286

Adres Telefoniczny "VERMELHA" — (Próximo da Igreja da Ordem)

C.G.C. 764098838/000-172 — Inscr. 10108876/G

CURITIBA

PARANA

(Ewangella wedhug św. Jana 20, 19-31)

+

* Bogu dzięki, dziś na nowo pojawiają się podręczniki katechizmowe. Jednym z najlepszych jest: A HORA DE NASCER — Pe. Xisto P. Bobato, CM., który nabyć możemy w Redakcji "Ludu". A więc: "Bierz i czytaj" — św. Augustyn.

A. Z.

FALA-SE EM POLONIA

**"SARMACI" PROFESORA
T. SULIMIRSKIEGO**

XIV KONKURS NA WSPOMNIENIA OŚWIECIMSKIE

Fundatorami nagród jest Międzynarodowy Komitet Oświęcimski oraz Państwowe Muzeum w Oświęcimiu.

KRADZIEŻ BEZCENNEJ KOLEKCJI

KONSEKRACJA KOŚCIOŁA W BEDFORD

Po uroczystości kościelnej Koło Młodzieży przygotowało dla wszystkich wino i zakąski w St. Cutbert Halle. Wieczorem odbył się w Harpur Suite bankiet, który zaszczylił swoją obecnością ks. biskup w otoczeniu zaproszonych księży polskich i angielskich oraz przedstawicieli kleru anglikańskiego. Władze miejskie reprezentował mer z żoną.

Ordem de Pagamento, Vale Postal ou Valor
Declarado à Gráfica Vicentini Ltda.

Komitet dla spraw Indian
w Meksyku przy Konferen-
cji Episkopatu, potępił sze-
reg ataków władz na farme-
rów Indian, broniących

W roku 1977 wyświęcono w całym świecie 6 034 księży, 144 mniej niż w roku poprzednim. Ponieważ jednak w tym roku 6 820 księży, a około 2 500 przeszło w stan życia świeckiego, więc łączna ilość kapłanów duchownych zmalała znacznie. Polska należy do nielicznych krajów, w których ilość duchownych nie maleje.

Praça João Mendes, 42, 10.º andar — Conjunto III
Telefones: 36-3865 — 34-2349

CEP. 01000 — SAO PAULO
Caixa Postal 3950

Матв. колектор енергиі елементарі

Maly kolektor energii slonecznej moze sluzyc do podgrzewania wody w gospodarstwach rolnych i domowych. W dni pochmurne i w nocy moza go laczyć z autonomicznym podgrzewaczem elektrycznym. Konstruktorzy tego urzadzenia - zespol pracownikow Przemyslowego Instytutu Maszyn i Silnikow w Poznaniu wykorzystali w niniejszym elemencie produkcji krajowej (75 procent) wszystkie komponenty, ktore sja prosta: dwa plaskie ciala grzejnikowe (w stalowej obudowie przykryte sz szybą "zatrzaskujacą" promieniowaniem podczerwonym). Ekran sloneczny podgrzewa wode doprowadzoną z wodociagów lub hydroforow. Kolektor w ciagu godziny podgrzewa 30 litrow wody do temperatury powyzej 30 stop C.

ZMARŁ POGROMCA "ENIGMY"

W Warszawie zmarł w wieku 74 lat Marian Rejewski, ostatni z żyjących polskich kryptologów, którzy odkryli tajemnicę hitlerowskiej maszyny szyfrującej "Enigma".

Jeszcze przed wybuchem wojny, w 1939 r. polski Sztab Generalny przekazał alianantom pierwsze egzemplarze maszyny deszyfrującej "Enigma". Miało to duże znaczenie w ostatecznym zwycięstwie nad hitlerowcami, co zostało udokumentowane w historycznych publikacjach angielskich i francuskich.

Marlan Rejewski już przed wojną został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, a w PRL udekorowany był Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski. Historia sukcesu polskich pogromców "Enigmy" została przedstawiona w filmie pod tytułem "Sekret Enigmy" w reż. Romana Wlodezka.

Z "PODHALANKI" DO 33

Metalsowa Spółdzielnia Pracy "Podhalańska" w Makowie Podhalańskim (woj. śląskie) powstała przed trzydziestu laty, stając się z matego zakładu przemysłowego przedsiębiorstwem. Początkowo produkowała wyroby z drewna na blisko 70 a dzialnia rozpoczęła produkcję metalową i motoryzacyjną, a w rok później wykonywała kielnie murekzajne.

Wyrabia się tutaj okucia do mebli, zaś suwki metalowe, zawiasy kołkowe i taśmowe. Unowocześniono poziomnice murskarskie, wprowadzając do produkcji poziomnice klejone regulowane oraz metalowe.

Od kilkunastu już lat zakład sprzedaje poziomnice murskarskie do 22 krajów świata. W ubiegłym roku wartość eksportu tych wyrobów przekroczyła pół miliona złotych de wizowych.

**MUZEUM TEATRALNE
W WARSZAWIE**

Muzeum Teatralne w Warszawie, mieści się w gmachu Teatru Wielkiego Opery i Baletu. Placówka ta stara się uchronić od zapomnienia życie teatralne minionych czasów, zachować przynajmniej materialne ślady tego, co odeszło w przeszłość.

Ekspozycje Muzeum Teatralnego i zebra-
ne w nim pamiątki uświadamiają zwiedza-
jącym bogate tradycje polskich scen. przy-
pominają wizerunki aktorów w ich życiu pry-
watnym i scenicznych wcieleniach. Portrety
fotograficzne, kostiumy, afisze, programy i szereg
przedmiotów osobistego użytku składały
się na zbiory muzeum.

W Muzeum Teatralnym znajdują się wspaniałe zbiory takich rodzajów, jak: Rapace, Leszczyński, Reszkowie, Wierciński, także pamiątki Kazimierza Kamińskiego, Arłanda Szymańskiego, Juliusza Osterwy, Piotra Felicza, Stanisława Dąbki, Ignacego Dąbki. Niedawno przekazano

Wieloletni dyrektor przekazał pamiątki po
nieustannie zbioru po Janie Klepursze, wiele
pamiątek otrzymało muzeum po Hance Or-
łównie. W posłaniu tej placówki znaj-
dują się również zespoły scenograficzne Win-
centego Drabika, Andrzeja Promaszki i Win-
ysława Daszewskiego.

Najnowszą dary, to "Album Teatru Małego" i "Album Teatru Wielkiego". W pierwszym zebrano 100 obrazów, które przedstawiają historię teatru w Warszawie od 1800 do 1900 roku. W drugim natomiast 100 obrazów, które przedstawiają historię teatru w Warszawie od 1900 do 1945 roku. W obu albumach znajdują się również fotografie z czasów II wojny światowej. W "Albumie Teatru Małego" znajdują się również fotografie z czasów II wojny światowej. W "Albumie Teatru Wielkiego" znajdują się również fotografie z czasów II wojny światowej.

tępowali I. Eichlerówna, K. Olsza, S.
lański, Z. Ziemiński i inni.

Drugi jest zestawem fotografii i dokumentów obrazujących działalność polskiego teatru w Nowym Jorku.

TATRZAŃSKI PARK NARODOWY

Tatrzański Park Narodowy obejmuje 22075 ha wysokich gór z przepięknymi obrazem. Rzadkie jęz. rośliny, np. kosodrzewina, goryczka, szarotka, i wiele innych, podlegają tu ścisłej ochronie. Pod ochroną są również zwierzęta: m. in. mandra, płuszc, pomurnik, orzeł, żółty kociak, niedźwiedź brunatny i inne.

Wielkopolski Park Narodowy obejmuje 22075 ha, stanowiący zalążysko obszar leśny, prawym brzegu Warty. Charakterystyczne na bardzo urozmaconą przebieg terenu: sienia, jeziora, lasy — rezerwaty przyrody z charakterystyczną florą i fauną. W rzadkie gatunki ptaków leśnych, błękitny

Woliński Park Narodowy położony między Bałtykiem a Zalewem Szczecińskim. Na terenie Parku Wolińskiego o powierzchni 4628 ha chronione są morenowe wzniesienia (utworzone ze skał naniesionych tu przez wieloma tysiącami lat przez lodowce Skandynawii). Porasta je naturalny las, w którym wszystkie rośliny i zwierzęta są galea ochronie. Również chroniony jest brzo, urwisty brzeg morza i klagnie głab lądu, rozległe widmy.

NOVEI DIVORZEC AUTOBUSOWI

W Warszawie uruchomiono nowy rodzaj autobusowy. Codziennie odjeżdża z niego ok. 1.000 autobusów.

Dworzec składa się z dwóch bocznych, połączonych korytarzem, i jednego, 3-kondygnacyjnego, paleniska obsługującego ruch pasażerski oraz z magazynu towarowego wlezwowa. W tym ostatnim miejscu znajdują się pomieszczenia dla naczelnika dworca, kasy, poczekalni, biura nistracyjne, hotel dla kierowców, zaparkowanie dla samochodów osobowych i socjalne dla personelu. Wlezwowie zostały do użytku w III kwartale br.

Wraz z otwarciem nowego dworca przetransportowane zostały wszystkie urządzenia i tabor. Wraz z tym przetransportowane zostały także wszystkie urządzenia i tabor. Wraz z tym przetransportowane zostały także wszystkie urządzenia i tabor.

TADEUSZ DOŁĘGA - MOSTOWICZ

PROFESOR WILCZUR

(42) Bo nie umiesz na rzeczy patrzeć filozoficznie, darling. Zastanów się: ludzie myślą wciąż o jutrze. Co dzień o jutrze. I tylko o jutrze. Dzieki temu nie dostrzegają takiego drobiazgu, jak dzień dzisiejszy. Nie dostrzegają teraźniejszości. Wciąż żyją jutrem, a gdy to jutro staje się wreszcie rzeczywistością, gdy zegar przemierzy odpowiednią ilość godzin i przeniesie ich w to jutro, już na nie nie wracają najmniejszej uwagi. Bo jak wariaci wpatrzni są w następne jutro. Płyną koło nich zdarzenia, przewalają się sprawy, coś się dzieje. Oni tego nie mogą zobaczyć, nie widzą, nie potrafią skupić na tym uwagi, bo cała ich uwaga skoncentrowana jest na przyszłości. Gdybym pisał monografię naszych czasów, dałbym jej tytuł: "Ludzie bez teraźniejszości". W tych warunkach człowiek dopiero na końcu śmierci, gdy z ust lekarza słyszy, że już nie ma przed nim żadnego jutra, dostrzega swoje dzisiaj. Niestety, to dzisiaj jest mało pociągające. I oto takim happy end'em kończy się długi film życia dwunogiej istoty, pozbawionej upierzenia, a obarczonej bzikami i pogoni za jutrem. Czy nie uważasz, maestro, że tkwi w tym paradokse marnotrawstwo? ... Czy nie sądzisz, że ten system egzystencji spoczywa na niezachwianym fundamencie kretynizmu? Jeżeli mi oświadczyć, że system jest doskonałym narkotykiem przeciw świadomości prześmiertnej nudy dnia dzisiejszego, powiem ci, że widzę w tym głęboką moralność. Nie na próżno lekarze przez długie lata wrogo się odnoszą do używania narkotyków przy porodach. Musi w tym tkwić jakaś racja. Czemu tedy człowiek rodząc swoje dzisiaj ma być narkotyzowany gorączkową myślą o przyszłości? Nie można być mędrcom, nie znając teraźniejszości, nie widząc jej, ani siebie w niej. Teraz już wiesz, dlaczego jestem mędrcom.

Zastawisz obecnie Jemioła przy robieniu papierosów, Wilczur zauważył z uśmiechem: Ho, ho, przyjacielu. Gdzieś się podziła twoja mądrość, twój wstręt do "systemu jutra"? Nie przerywając swego zajęcia Jemioł odpowiedział:

— Moją mądrość znajdziesz w jasnym spojrzeniu moich pięknych oczu, a wstręt w skrzywieniu moich złotoustych warg. Jeżeli zaś myślisz, że zmieniłem zdanie, grubo się mylisz. Po prostu zauważyłem, że ostatnimi czasy niedbale robisz papierosy, a ponieważ lubię palić porządnie naphane, poszedłem na drobny kompromis z przeciwnościami życia i zrobiłem im małe ustępstwo.

Wilczur spojrział na swoją drgającą rękę: — Tak... Niedbale... Masz rację, przyjacielu. Stopniowo staje się zupełnym niezdarą. Jemioł znacząco wzruszył ramionami: — I jakże stąd wnioski?

— Smutne. — Nie podzielam tego zdania. Mogę śmiało powiedzieć, że przeciwiastawiam się mu całkowicie i z najmłodszych przekonaniem.

— Jakimże znowu poczustwem mnie sofizmatem? — biado uśmiechnął się Wilczur. — Nie wmoż mi chyba, że utrata ręki, czy nogi, słuchu, czy wzroku jest rzeczą radosną.

Jemioł z uwagą układał gotowe papierosy w pudełku:

(c. d. n.)

-POLONIA ZAGRANICZNA-

AUSTRALIA:

POLSKI TEATR FOLKLORU "MAZOWSZE"

Polski Teatr Folkloru "Mazowsze" (Polish Folk Theatre) powstał w latach sześćdziesiątych na terenie Perth (Zachodnia Australia). Zespołem kierują: były tancerz Państwowego Zespołu Pieśni i Tańca "Mazowsze" — Longin Szymanski oraz nauczyciel polonijny — E. Nargajek. Znamienna cecha "Mazowsza" jest wyjęcie w swej działalności poza prezentację artystyczną na scenie. Pod jego auspicjami są wydzielane są filmy polskie, organizowane wystawy i spotkania dyskusyjne. W repertuarze tanecznym uwzględnia "Mazowsze" niekiedy porzecz folkloru australijskiego, wzbudzając tym samym zainteresowanie miejscowych władz. Zespół utrzymuje stały kontakt z Towarzystwem "Polonia", do którego otrzymał wiele środków ludowych i materiałów repertuarowych.

USA:

POLSKIE KOZUCHY NAJMODNIEJSZE

Kozuchy wyrabiane w polonijnej firmie kuśniersko-krawieckiej "Originals" w Nowym Jorku robią w bieżącym sezonie ogromną furorę. Projektantem wszystkich nowych modeli i fasonów, których liczba sięga 350, jest szef firmy, Janusz Żukiewicz. Pochodził on z Nowego Jorku, z rodziny zajmującej się kuśnictwem i garbarnictwem od 1793 r. Po u-

ARGENTYNA:

XVI ROCZNICA STOW. IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA w San Justo dnia 6 stycznia bieżącego roku

Uroczystość naszą rozpoczęliśmy jak zwykle z Rogiem i. wysłuchaniem Mszy św. odprawionej przez Rektora Polskiej Misji Katolickiej, Ojca mgra. Stanisława Grzybowskiego, w intencji śp. Tadeusza Czarnobrywy i zmarłych śp. Członków Stowarzyszenia. Z kolei przystąpiono do części oficjalnej. Prezes p. Marian Tarkowski przywitał gości i zlecił Słow. dziekanowi za łóżem przywileje. Następnie o. kłocznośćnowe przemówienie wygłosił Sekretarz Stow. p. Paweł Kwiecień (tekst w całości podaje).

"16-lecie Stowarzyszenia im. Mikołaja Kopernika, obchodźmy w tym roku pod znakiem ogólnej załoby Społeczeństwa Polskiego w Argentynie. Odszedł od nas, na Wieczną Wartość, Prezes Związku Polaków w Argentynie TADEUSZ CZARNOBRYWY. Obywatel, który swym postępowaniem, wskazywał drogę innym, jak trzeba wspierać i utrzymywać Polskę Odrodzone. Niepodległośćowe na uchodźstwie. Zawsze gotów do niesienia pomocy tam, gdzie jej potrzebowało. Człowiek który z pogardą ducha, umiał zmieścić cierpienia. Swę długiej choroby, trwając na posterunku do ostatniej chwili. Swęgo szlachetnego życia, by ostatecznie wiązać się w Póć Zaszukanych. Postać jego niech nam świeci przykładem. A ziemia Argentyny, choć przyznała lecz obca, niech mu lekka będzie. Gdy staniesz przed Tronem Bożym. Tadeuszu, przypominaj sobie słowa z ksiąg Sienkiewiczowskich: "Przebac mi, Panie, bo jedno com zawinił, tożem ukochał Ojczyznę moją Polskę. I jej życie, jej chwałę, jej szlachetnemu Synowi Naszej Ojczyzny."

("Głos Polski")

USA:

80-LECIE ZESPOŁU SPIEWACZEGO

Zespół śpiewaczy im. Fryderyka Chopina obchodził w 1979 roku, 80-lecie istnienia. Założony w 1899 roku w Buffalo zespół rozszerzał kulturę, pieśń i muzykę polską nie tylko w Buffalo i okolicy, ale także w Polsce (1975 i 1977) i szereg miast Stanów Zjednoczonych.

Aby uczcić jubileusz odbył się w lipcu bankiet w Hotelu Statler Hilton z udziałem 650 osób. Koncert jubileuszowy z specjalnie dobranym repertuarem, miał miejsce 23 października w Kleinhans Music Hall. Zespołowi składającemu się z 130 głosów męskich i żeńskich przygrywała Buffalo Philharmonic Orchestra. Poza koncertem Chopini chętnie śpiewali przy uroczystościach jak ostatnio przy odsłonięciu pomnika Pułaskiego w śródmieściu i na Mszy św. z okazji pierwszego roku pontyfikatu Papieża Jana Pawła II. Podczas koncertu specjalnie uczczono prof. Piotra Góreckiego, który przez 25 lat przewodził chorówi nie tylko jako dyrygent, ale także kompozytor pieśni oraz części dla instrumentów muzycznych.

W. BRYTANIA:

KAZIMIERZ OKULICZ NAGRODZONY

Redakcja "Środy Literackiej" składa serdeczne życzenia znakomitemu pisarzowi i publicyście, Kazimierzowi Okuliczowi, z okazji uzyskania przez niego nagrody publicystycznej imienia Juliusza Mieroszewskiego, ufundowanej przez miesięcznik paryski "Kultura". Nagroda została mu przyznana za całokształt prac.

Kazimierz Okulicz, nestor polskich polityków i publicystów, był w Polsce Niepodległej redaktorem "Kuriera Wileńskiego". Należał do czołowych przedstawicieli grupy demokratów wileń-

RFN:

UZNAWIE DLA POLSKICH KONSERWATORÓW W RFN

Prace konserwatorskie w romańskiej katedrze w Trewirze, rekonstrukcja bramy Izerskiej w Monachium, prace przy ołtarzach, nagrobkach, zrzebach z różnych epok i stylów wyrobili w RFN bopię polskiej szkole konserwacji zabytków.

Ostatnio polscy specjaliści pracują w Brunzwicku, przy kilku starych kamienicach z XVII i XVIII wieku. W Salzgüter, w związku z budową autostrady, rozebrano zabytkowy budynek z XVIII wieku. Wzniesiono go ponownie w innym miejscu, adaptując wnętrze na zakład dla podróżnych. Specjaliści z Polski otrzymali zadanie przywrócenia mu pierwotnego wyglądu architektonicznego.

Na zlecenie rządu RFN, polscy konserwatorzy zabytków pracują również w recepcyjnym pałacu wiedeńskiego króju "Augustusburg" w Bruhi koło Kolonii. Bardzo wysoki, stołpami trudności wykonywanych tutaj prac wystawia najlepsze świadectwo artystycznej kunsztu Polaków. Wzmocnienie drewnianych stropów poprzez wprowadzenie konstrukcji stalowych, bez naruszenia materiałów oryginalnych, jest przedsięwzięciem wymagającym wielkiej umiejętności. W Frankfurt nad Menem, miejscowe władze zamierzają powierzyć polskim specjalistom konserwację szczególnie cennych, XVII-wiecznych malowideł ścennych, które znajdują się w klasztorze karmelitalnym.

DZIAŁ POETÓW

A. Asnyk

SZCZĘŚCIE

Siedzi płazek na drzewie
I ludzom się dziwnie,
Ze też żaden z nich nie wie,
Gdzie się szczęście znajduje!

Brzaskuś dokoła
Tam, gdzie nigdy nie bywa;
Pot się leje im a czoła,
Cierpi im stopy rozrywca,

Tronąć życia dzień jasny
Na zapięci i zale,
Tylko w pierśi swej własnej
Nie szukać go ucale,

W nienawici i kłótni,
Wydzierają jej sobie,
Aż zmęczeni i smutni
Idą przepaść się w grobie.

A więc siedząc na drzewie,
Płazek dźwisi się bardzo;
Chciałby przestrzelić się w śpiwie,
Lecz przestrogą pagurka!

Vibradores — Jogos Bom Menino — Chaves de fenda — desde 1 milímetro — Rebolos — Pedras para afiar — Pilhas — Focos para lanternas e Máquinas de costura — Eletricidade — Brocas desde meio milímetro — Máquinas para macarrão — Herva Regina — Cuias — Porta cuias — Bombas para churrasco — Grosas — Limas de importação — Serrotes — Seras para ferro, metal e madeira — Baralhos desde Cr\$ 12,00 — Metros nacionais e de importação — Mela gilete — Chic — Injetor — Wilkinson — Ferros para corte de grama e eletricidade — Peças — Ferros São Floriano — Bombas para churrasco — Alpacas — Inox — Ouro — Prata — Artigos para pescaria — Cadeados para telefone — Mini churrasqueiras — Espingardas de pressão — Balanças diversas e para ouro — Artigos de barbearia — Diamantes — Cortadores de vidro e azeite — Rolhas de importação — Tornos — Colas profissionais — Oculos profissionais — Isqueiros Big.

A LIBERTY

FLORECKI

80.000 — Curitiba — Rua Saldanha Marinho, 148

JOÃO HAUPT & CIA. LTDA.

LIVRARIA E PAPELARIA

Livros Fiscais e de Contabilidade
Artigos Escolares
Material de Escritório.

MATRIZ: Rua São Francisco, 237
Telefone: 222-8632 (PaBx)

FILIAL: Rua Lamenha Lins, 1.600
Telefone: 222-1229

CURITIBA

PARANA

H. KAMINSKI & CIA. LTDA.

JOÍAS

RELÓGIOS

ÓTICA (ÓTICA MODERNA)

Joalheria

a PÉROLA

RUA XV — 430

TELEFONES: 223-4475 e 222-5116

CURITIBA

PARANA

Casa Vermelha

Artikuly żelazne, Naczynia kuchenne, Druty, Sprzęty aluminiowe, Załączniki, Narzędzia, Maszyny do przycięcia i rolnicze, Materiały elektryczne i sanitarne, Śruby, Płyty, Ścianki drukane, Oleje, Farby i pokosty, Nawozy, Środki owadobójcze, Nasiona ogrodowe.

EURICO FONSECA FERRAGENS LTDA.

ZAŁOŻONA W ROKU 1916

IMPORTERZY

LARGO CORONEL ENRAS, 143 — Cx. Postal 56 — Telefones: 223-3356 e 223-4285

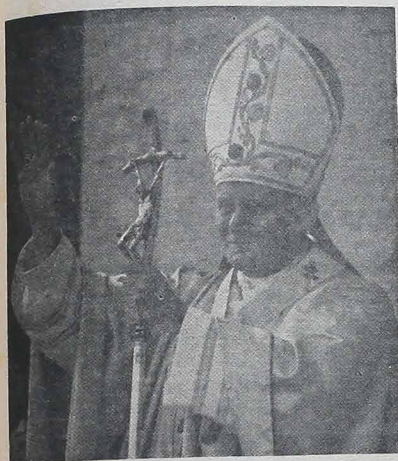
Adres Telegraficzny "VERMELHA" — (Próximo da Igreja da Ordem)

C.G.C. 76408838/0001-72 — Inscr. 10108876/G

CURITIBA

PARANA

Roteiro extra-oficial da visita do PAPA

O Papa antecipou sua viagem ao Brasil para início de julho — em torno do dia quatro — devendo permanecer no País durante nove dias para percorrer doze cidades. A informação foi prestada na semana passada pelo secretário geral da CNBB, Dom Luciano Mendes de Almeida, que justificou a modificação da programação pelo fato de João Paulo II ter compromissos já firmados em Roma no dia treze, data anteriormente fixada para a sua chegada ao Brasil.

O roteiro extra-oficial de João Paulo II no Brasil — que só será divulgado oficialmente depois de aprovado pelo Papa — é o seguinte: dia 4 de julho, desembarcará em Brasília; dia 5, estará em Belo Horizonte; dia 6, no Rio de Janeiro; dia 7, em São Paulo; dia 8, em Aparecida do Norte; dia 9, em Porto Alegre; dia 10, em Curitiba e Salvador; dia 11, em Recife e Manaus; dia 12, em Belém; dia 13, em Fortaleza, e dia 14 retornará à Roma.

Formando em Ciências Contábeis

Registramos aqui a formatura de **ESTANISLAU STARON**, filho de Francisco e Sofia Staron.

Nascido a 19 de agosto de 1952 em Serrinha, município de Contenda - Paraná, Estanislau formou-se em Ciências Contábeis pela Universidade Federal do Paraná.

As cerimônias de formatura decorreram aos 8 de janeiro de 1980.

Tendo realizado seus estudos primários na própria localidade de Serrinha, Estanislau estudou

o Ginásio e o Clássico no Seminário Menor São Vicente de Paulo, em Araucária.

Atualmente, já casado e residindo em Curitiba, passa a ingressar nas fileiras de filhos de pais de ascendência polonesa que chegaram a concluir o Nível Universitário.

Também o referido formador é irmão do recém-ordenado Padre Miguel Staron, pertencente à Congregação da Missão.

Parabéns e total sucesso!

ESTANISLAU STARON

Caderneta de Poupança com mais procura

A caderneta de poupança apresentou neste último trimestre, um índice de correção de 13,69%, o que corresponde a 4,56% ao mês, superando as expectativas no setor, que não esperavam um acréscimo tão elevado, tendo em vista ser ainda o início do ano. A correção monetária do trimestre foi de 12,055%.

A partir desta semana, começam a ser divulgados os índices oficiais para aqueles que têm capital investido em caderneta de poupança e que mantiveram seu dinheiro em carência de 6 meses.

Segundo os bancários, "a procura da caderneta tem aumentado gradativamente, constituindo-se em um excelente tipo de negócio". Com juros de 6% ao ano (até o limite de 2 mil UPC) mais correção monetária trimestral, este tipo de investimento tem alcançado grande sucesso, porque — segundo opinião de gerentes bancários — acompanha o índice inflacionário, não deixando que o dinheiro depositado desvalorize. "Pelo contrário, ele valoriza, e muito".

Para quem possui este tipo de caderneta, o melhor, segundo

os gerentes, "é aguardar para que o prazo de carência seja vencido, sem mexer no dinheiro". "Só desta maneira é possível conseguir um rendimento sempre crescente, pois além das correções monetárias trimestrais, ainda soma-se aos juros, totalizando no final em renda certa".

As muitas agências bancárias da Capital paranaense, onde existem Cadernetas de Poupança, estão com seu movimento sempre crescente, provando assim que, em cima do custo de vida, muitos procuram ganhar algum dinheiro.

Exportações superam expectativas

O volume das exportações brasileiras para 1980 deverá atingir 21 bilhões e 850 milhões de dólares, podendo ainda aumentar em função das vendas do café, da indústria automobilística ou do setor de serviços, conforme estimativa da Associação de Exportadores Brasileiros, apresentada ao Presidente João Figueiredo pelo empresário Laerte Setubal. A previsão da AEB, que deixou satisfeito o Chefe do Governo, representa um acréscimo de 43 por cento em relação às exportações do ano passado, e supera também a estimativa de 20 bilhões de dólares, feita pelo ministro Delfim Neto.

O aumento do volume das exportações de produtos químicos, agrícolas e têxteis, bem como o preço de vários produtos agrícolas, como o cacau, café e açúcar, além da inclusão de estruturas metálicas entre os produtos exportáveis, determinou a perspectiva otimista da Associação, tendo contribuído também a maxi-desvalorização do cruzeiro.

Eleições na Polônia: 17 candidatos Católicos em lugar de 13

Os círculos e associações católicas terão de agora em diante, 17 lugares ao invés de 13 dos 460 lugares na câmara polonesa, se o lugar que ocupam os candidatos na lista única não for modificado pelos eleitores. A lista dos candidatos às eleições foi publicada na imprensa polonesa, comportando 646 nomes, o que significa que 186 candidatos inscritos na lista não terão chance de serem eleitos, a não ser no caso, raro, em que os eleitores modificam a ordem dos nomes que compõem a lista, que é normalmente seguida pela ordem de precedência. O aumento simbólico do número de candidatos católicos favorece a "Associação Cristã e Social", que poderá ter 5 deputados em lugar de 2 na próxima assembleia, e o movimento "Pax", que poderá ter 6 em lugar de 5 deputados. O círculo "Znak", ligado ao episcopado, conserva 5 lugares na câmara. Esse círculo "Znak" diz que "a representação dos católicos na câmara polonesa não tem nada mais que um caráter simbólico, sem expressar 'a importância real dos católicos na vida social do país'". (CIEC).

ASSEMBLÉIA GERAL

O Grupo Folclórico Polonês do Paraná, convoca todos os seus associados, para a Assembleia Geral a realizar-se em sua sede social, à Rua Ébano Pereira, 502, no dia 20 de abril de 1980 às 14,00 horas, em 1.ª convocação com 2/3 dos associados e às 15,00 em 2.ª convocação com qualquer número de associados.

ASSUNTOS

- 1.º — Prestação de contas do período de 01-04-79 a 01-04-80;
- 2.º — Assuntos gerais;
- 3.º — Marcar data da eleição para a Diretoria.

Curitiba, 03 de abril de 1980.

Getúlio Thadeo Ostrowski
Presidente

Tadeu Adkiewicz
Secretário interino

FERRAGENS HAUER LTDA.

AGORA TAMBÉM NA R. MATEUS LEME, PARA MELHOR SERVI-LO.

Ferragens - Ferramentas - Metais não-ferrosos

Fundada em 1888

R. José Bonifácio, 66 - R. Mateus Leme, 705

Fones: 222-8040

222-8285

Benjamim Zilli & Cia. Ltda.

IMPORTADORES

ARAME FARPADO DE VÁRIOS TIPOS
e ARAME LISO GALVANIZADO, AOS
MENORES PREÇOS.

Avenida 7 de Setembro, 2142 — Fones: 222-2058 — 222-2133

Endereço Telefônico: "BENZILLI" — Caixa Postal, 102

CURITIBA

PARANA

ANCHIETA: FALTA POUCO PARA SER SANTO

O Papa João Paulo II aprovou o processo de beatificação do padre José de Anchieta, que se tornará, após canonização que ainda não tem data marcada, o primeiro santo brasileiro a ser reconhecido oficialmente pela Igreja. Essa informação, transmitida por telefone ao padre Murillo Moutinho, vice-postulador nacional da causa de beatificação de Anchieta.

A data de beatificação de Anchieta depende exclusivamente do papa, "e ninguém, como afirmou o padre Molinari, está em condições de saber neste momento qual será essa data ou de que forma ocorrerá a beatificação". A decisão de João Paulo II, favorável à beatificação, foi diretamente comunicada por ele ao cardeal Corrado Bafile.

Essa notícia foi transmitida ao padre Murillo Moutinho, em São Paulo, por telefone, com a observação de que juntamente com Anchieta serão beatificados quatro outros religiosos: dois canadenses, um membro da tribo dos índios iroqueses, dos Estados

PADRE ANCHIETA

Unidos, e um outro da Guatemala. Os processos de Anchieta e destes quatro religiosos encontram-se nas mesmas condições até que foram despachados para o papa.

O PROCESSO

As peças do processo de beatificação começaram a ser encaminhadas ao Vaticano em 1598, quando Fernão Cardim levou para lá a primeira biografia de Anchieta, escrita pelo padre Quirício Caxa, um ano após a morte do sacerdote, em 1597. Depois, foram feitos vários processos informativos, e o primeiro passo para a canonização foi em 10 de junho de 1795 quando o papa Clemente XII conferiu ao padre Anchieta o título de venerável. Agora, os jesuítas esperam que a canonização se concretize antes do quicentário de sua morte, que ocorrerá em 9 de junho de 1997.

Observações importantes sobre a visita do Papa

A propósito da visita do Santo Padre ao Brasil, o Secretariado Geral da CNBB pede atenção para as seguintes observações:

1. Está sendo preparada em Brasília uma série de subsídios que facilitem a melhor preparação espiritual das comunidades para a visita do Papa João Paulo II, de modo que seja um momento de intensa evangelização em nossa pátria. O período mais apropriado para tal preparação será o da semana precedente à festa de São Pedro.

2. Não raro há pessoas que se dirigem diretamente à sede da CNBB em Brasília ou aos Regionais, com intenção de promoverem a impressão de estampas e fotografia, o lançamento de discos, medalhas e outros elemen-

tos de propaganda com relação à visita do Papa. Temos procedido do seguinte modo: a) evitar toda comercialização e em especial recusar qualquer benefício nessas promoções; b) aconselhar a máxima dignidade em tais iniciativas, mostrando a dimensão evangelizadora da viagem do Santo Padre.

3. Em relação ao propósito que algumas instituições têm demonstrado de conceder títulos honoríficos ao Santo Padre, é importante notificar que não haverá previsão no programa oficial para tais comemorações. Melhor seria aos promotores dessas iniciativas que o Santo Padre, como pastor e pai, é merecedor de toda a nossa devoção e transcendendo esses títulos menores e às vezes competitivos.

— Ordenação de novos Diáconos —

Neste mês de abril, a Província do Sul (Padres Vicentinos) contará com mais sete Diáconos. São eles os seminaristas:

José Luiz Damião Monteiro, Eugênio Dirceu Keller, Ivo José Gondek, Luiz Czarnecki, Pedro Krupa, José Carlos Chacowowski e Alexandre Spisla.

A emissão dos votos e a vinculação definitiva à Congregação da Missão, dar-se-á no dia 16 de abril,

na Capela do Seminário Maior São Vicente de Paulo, em Curitiba.

As ordenações diaconais serão proferidas por Dom Ladislau Biernaski, Bispo Auxiliar de Curitiba, nas respectivas Paróquias de Santo Inácio (20-04), Araucária (27-04), Santa Cândida (29-04) e em Prudentópolis (04-05).

Antes da Ordenação, estes seminaristas farão o seu Retiro Espiritual em Catanduvas de 8 a 11 de abril.

Oração para pedir misericórdia

Senhor, aqui está a minha vida.
Nós estamos em comunhão. Tu vieste como amigo.
Tu não me perguntaste se sou digno.
Ao contrário, tu me conheces... tu sabes quantas vezes mereci estar longe de ti.
Minhas contínuas fraquezas e o mundo tétrico dos meus pecados.
Meus instantes pavorosos de orgulho, meus momentos dramáticos de esquecimento de ti.
Tudo isso está diante de ti, mas tu vieste como amigo.
Senhor, eu não sou digno de que entres em minha morada mas dize uma só palavra e serei salvo.
E eu?
Eu não sei conviver com os outros.
Não sei acolher os outros. Sou duro com as pessoas.
Sou severo com palavras que me chegam aos ouvidos.
Sou duro em acolher alguém, que vem me sorrir para pedir perdão.
Nego meu perdão aos outros que mal e mal me fizeram uma insignificância.
Senhor, tudo isso me confunde profundamente, terrivelmente.
Olho para ti, Senhor Jesus.
Escut o que dizes: Pai, perdoai-lhes porque não sabem o que fazem.
Felizes os misericordiosos porque alcançarão misericórdia.
Com o rosto colocado no pó do caminho,
com o coração apertado no peito eu te imploro
que me perdoes e que eu possa sempre perdoar
tudo aquilo que um dia os homens me fizeram.

FREI ALMIR RIBEIRO GUIMARAES, O.F.M.

- RESUMIDAS -

★ QUEM QUER DEIXAR SUA LUZ PARA UM CEGO?

"Deixe a luz de seus olhos para quem só conhece a noite". Sob este slogan a Cruz Vermelha Brasileira está realizando uma campanha de doação de córneas. Todos podem doar, até aqueles que têm visão imperfeita.

A retirada das córneas é feita através de uma plástica, deixando o rosto recomposto. A operação tem de ser feita

num prazo máximo de quatro horas após a morte do doador. Com a campanha espera-se conseguir um milhão de doadores. As córneas são distribuídas para hospitais e postos de saúde. Não se cobra, pois trata-se de doação. Cerca de 200 córneas estão inscritas no Banco de Olhos da Cruz Vermelha à espera de doação. (CIC).

★ IGREJA VALORIZA NOVAS EXPRESSÕES DE FÉ

Realizou-se em Lyon, na França, um encontro de teólogos, líderes de comunidades eclesiais de base, representantes da ação católica e grupos carismáticos. Durante dois dias os participantes debateram o tema: "A difícil relação entre liberdade de buscar novas ex-

pressões de fé e a necessidade de regulamentação de mesmas expressões para não vanguardar a comunidade eclesial". O encontro serviu para fortalecer a valorização das novas expressões de fé e adesão a Cristo que vem nos diversos movimentos eclesiais.

★ RELIGIOSOS VÃO FAZER UM CONGRESSO INTERNACIONAL

De 27 de outubro a 3 de novembro deste ano será celebrado em Loyola, Espanha, o II Congresso Eucárístico Internacional de Religiosos. Ele está sendo organizado pelos Secretariados de Eucaristia de Bilbao e San Sebastián. Participarão mais

de 80 monges e religiosas das Igrejas Anglicana, Católica Ortodoxa e Luterana. O tema central do Congresso será "Viver o mistério da Igreja". Haverá posições de sacerdotes, religiosos, anglicanos e luteranos. (CIC).

★ TEOLOGOS LANÇAM UM DICIONÁRIO DE TEOLOGIA

Uma equipe de teólogos franceses e italianos redigiu um dicionário de teologia cristã. Ele é formado de três volumes. O primeiro, estudado os temas principais do vocabulário cristão. O segundo volume tem informações históricas. O terceiro

volume apresenta uma reflexão espiritual. O dicionário tem uma série de noções lógicas em linguagem acessível. Ele também está orientado para os problemas espirituais e morais de nosso tempo.

★ IGREJAS DA EUROPA REALIZAM ASSEMBLÉIA

De 18 a 25 de outubro de 1979 realizou-se em Malene, Creta, a oitava assembleia geral da "Conferência das Igrejas da Europa". Essa é uma organização fundada em 1959 e na qual já se inscreveram 112 igrejas protestantes, anglicanas, vetero-católicas e ortodoxas. A assembleia geral anterior foi em 1974. Dessa feita estiveram presentes cerca de 400 delegados, peritos e observadores. Foi a primeira assem-

bléia geral que se realizou no Território da Igreja Ortodoxa. Seu propósito era estabelecer um encontro para a espiritualidade e a teologia ortodoxa. O tema tinha sido formulado assim: "Nação do Espírito Santo à disposição do mundo". O Patriarca ecumênico de Constantinopla lançou um apelo para que a Igreja Católica se apresentasse por observadores se acesse a Conferência. (CIC).

Vá ao Congresso de Fortaleza

Vá ao Congresso Eucarístico Nacional de Fortaleza na primeira metade de Julho de Ônibus - Leito. Frei Nereu e Ieylma Saporski — organizaram uma excursão de Curitiba — Fortaleza e vice-versa de Ônibus - Leito.

Saída — dia 07 de Julho — Descanso de uma noite em Feira de Santana (Bahia).
Volta — dia 13 de Julho — Domingo à noite — Um dia de descanso na volta.
Chegada à Curitiba dia 16 à noite.
Vantagem: Preço reduzido — Hospedagem garantida — Encontro com o Papa — visita a diversas cidades — volta imediata garantida.
Informações: Diretamente com Frei Nereu em Campo Magro ou pelo telefone: 222-6466 com Ieylma Saporski.

